

СТАНОВИЩЕ

от професор д.н. Димитър Илиев Недялков

преподавател в катедра „Военновъздушни сили и противовъздушна отбрана“,
факултет „Командно-щабен“, Военна академия „Г.С. Раковски“

на дисертационния труд на Албена Иванова Попова на тема „Изследване ефективността на система за управление на сигурността на летище.“ за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“ в област на висше образование: 9. Сигурност и отбрана, професионално направление: 9.1. Национална сигурност.

Основанието за изготвяне на становището е Заповед на Ректора на НБУ № 3-РК-85/06.01.2022 г., за назначаване на научно жури относно защита на докторска дисертация на Албена Иванова Попова.

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение.

Докторантът Албена Иванова Попова представя значим проблем, изискващ високи нива на теоретична и професионална подготовка. Сигурността във въздухоплаването е предмет на постоянни усилия, предвид ескалиращата сложност за неговото решаване с напредване на технологичните нива. Значимостта на разработката е свързана и с нейната превантивна определеност. Независимо от предизвикателствата на времето и обстоятелствата, въздушният транспорт запазва прогресията на своята безалтернативност за развитието на динамичния свят. Той предполага все повече използването предимствата на въздушното пространство.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд.

Дисертационният труд на докторанта Албена Иванова Попова е предложен за защита пред научно жури след заседание на департамент „Национална и международна сигурност“. Албена Попова има необходимото ниво на образование, квалификация и практика в сферата на летищната сигурност. Представената от нея разработката е с обем от 162 страници, включва 7 фигури, 26 таблици и библиография с 96 източника. Отговаря на стандартните изисквания и е построена от начална обща характеристика, три логично обвързани глави, които съдържат образователни, изследователски и приносни елементи. Целта на изследването - проектиране и създаване на модел за ефективно функционираща система за управление на сигурността на летище като интегрирана част от цялостната дейност на летищен оператор, е обоснована и значима. На базата на поставената цел, много коректно са определени и задачите за нейното постигане. От представените материали се налага извода, че докторантът Албена Иванова Попова е изпълнила минималните изисквания за образователна и научна степен „доктор“, съгласно разпоредбите на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

3. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд, включително наличие на оригинален принос в науката.

Приемам предложените в Автореферата от докторанта Албена Иванова Попова приноси по смисъла на тяхното съдържание, като ги определям като научни и научно-приложни.

Научни приноси, допринасящи за развитие на знанията в областта на тематиката на дисертацията:

- адаптирани са общоприети изследователски методи като PEST – анализ, SWOT – анализ и gap – анализ, за извършване на системни изследвания по отношение на управлението на сигурността на летище;

- предложен е модел на системата за управление на сигурността на летище, с което се създават условия за по-нататъшни изследвания в проблемната област.

Научно-приложни приноси, имащи пряко отношение към внедряване на разработения модел в практиката и се формулират по следния начин:

- разработена е стратегическа карта за описание на системата за управление на сигурността на летище;

- разработена е балансирана карта от критерии за измерване на ефективността на системата за управление на сигурността на летище;

- разработена е стратегия за внедряване на модела на система за управление на сигурността на летище с цел повишаване на нейната ефективност.

Получените основни научни и научно-приложни резултати от извършените изследвания в дисертационния труд се свеждат до доказване с нови и с известни средства на съществени актуални страни на съществуващи научни проблеми и теории. Резултатите от извършените в дисертационния труд изследвания представляват лично дело на дисертанта и очертават значимостта на постигнатите приноси за теорията и практиката, като в същото време очертават и направленията за по нататъшната научно-изследователска работа на докторанта Албена Иванова Попова.

4. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани.

Докторантът Албена Иванова Попова е посочила пет публикации, свързани с темата на дисертационния труд, които свидетелстват за професионално и научно развитие в процеса на изследването.

5. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта.

Докторантът Албена Иванова Попова е използвала голям обем българска и чуждоезикова източници. Те са общо 96 източника. Подборът им подсказва професионално отношение към проблема и целенасоченост при неговото изследване и решаване.

6. Оценка за автореферата

Представеният от докторанта Албена Иванова Попова Автореферат е разработен в съответствие с академичните изисквания и отразява структурата и съдържанието на дисертационния труд.

7. Мнения, препоръки и бележки.

Дисертационният труд на докторанта Албена Иванова Попова е завършена и балансирана разработка, към която мога да отправя следните препоръки:

- В дисертацията има абзаци, които се нуждаят от редакторска намеса;
- Част от изводите могат да бъдат по точно отнесени към целта на разработката и поставените задачи. Това би дало възможност на разработчика по-лесно да обоснове изпълнението им;
- Препоръчително е в разработки с подобно съдържание да се обръща приоритетно внимание на националната действителност и перспективи;
- Препоръчвам, предложената от докторанта Албена Иванова Попова разработка след необходими допълнения, да бъде издадена под формата на монография и разпространена за ползване от съответните учебни заведения и институции, касаещи гражданското въздухоплаване.

Посочените критични бележки и препоръка не омаловажават резултатите, постигнати от докторанта Албена Иванова Попова. Считаю, че те позволяват в

перспектива целесъобразно да се включва активно в национални и международни научни проекти и изработване на адаптирана документация в областта на въздухоплаването.

8. Заключение

Дисертационният труд „Изследване ефективността на система за управление на сигурността на летище“ на докторанта Албена Иванова Попова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане за получаване на образователна и научна степен “доктор”.

Предложената разработка като съдържание и подредба ми дава пълно основание да предложа на членовете на научното жури да присъдят на автора Албена Иванова Попова образователната и научна степен „ДОКТОР“ в област от висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, Професионално направление 9.1. „Национална сигурност”.

08.02.2022 г.
София

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

(проф. д.н. Димитър Недялков)

